

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6238-24

meddelad i Stockholm den 19 juni 2025

KLAGANDE

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART

AA

Ombud: Advokat Mattias Schömer
Advokatfirman Vinge KB
Box 1703
111 87 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 2 oktober 2024 i ärende dnr 43-24/D

SAKEN

Förhandsbesked om inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

BAKGRUND

1. Detta mål rör hur en resultatfördelning i en riskkapitalfond ska behandlas vid beskattningen. Riskkapitalfonder investerar i onoterade bolag. Kapitalet i fonderna kommer huvudsakligen från t.ex. pensionsfonder och andra institutionella investerare. Riskkapitalfondernas investeringar görs ofta med ett bestämt tidsperspektiv som innebär att portföljbolagen avyttras när de har expanderat och utvecklat sin lönsamhet.
2. Externa investerare i en riskkapitalfond förväntar sig att den som förvaltar fonden gör medinvesteringar i fonden. Villkoren för sådana medinvesteringar

är ofta asymmetriska vilket innebär att förvaltaren av fonden – eller ett till förvaltaren närstående bolag – får en högre andel av vinsten än vad som motsvarar dennes andel av investerat kapital, dock endast om fondens avkastning överstigit en viss nivå. En sådan särskild vinstandel benämns i regel med det engelska uttrycket ”carried interest”.

3. AA är anställd i ett bolag, Nordic Capital Investment Advisory AB (Advisory), som lämnar investeringsråd till en förvaltare av en riskkapitalfond. Han ansökte om förhandsbesked för att få klarhet i vissa beskattningsfrågor. Av ansökan framgår följande.
4. Fonden är bildad enligt lagstiftningen i Luxemburg och motsvarar närmast ett svenskt kommanditbolag, men är inte en juridisk person enligt den associationsrättsliga lagstiftningen i Luxemburg. Grundare av fonden är Nordic Capital Europe GP S.à r.l. (GP) och NC Europe ILP S.à r.l. (ILP). Båda bolagen är hemmahörande i Luxemburg. Fonden kommer att vara en s.k. alternativ investeringsfond enligt direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder.
5. GP är general partner, dvs. obegränsat ansvarig, i fonden och dess förvaltare. För sin förvaltning av fonden erhåller GP ett förvaltningsarvode, som är marknadsmässigt. För sin rådgivning till förvaltaren erhåller Advisory ett rådgivningsarvode, som också är marknadsmässigt.
6. Det bolag genom vilket fondens grundare gjort medinvesteringen i fonden är ILP. Medinvesteringen uppgår till 2 procent av fondens kapital. ILP är limited partner i fonden, dvs. begränsat ansvarig. Övriga investerare i fonden, främst institutionella investerare, är också limited partners.
7. Enligt fondavtalet ska resultatet i fonden, något förenklat, fördelas mellan de externa investerarna i fonden och ILP på följande sätt. I första hand med 100 procent till investerarna till dess de har fått tillbaka det kapital som de har investerat i fonden. Därefter med 100 procent till investerarna till dess de har fått 8 procent ränta på investerat kapital. Och slutligen med 80 procent till investerarna och 20 procent till ILP (dvs. den särskilda vinstandelen eller carried interest).
8. AA har fått möjlighet att köpa aktier i NC Europe Holding S.à r.l. (Holding), som äger samtliga aktier i GP och ILP. Aktierna i Holding är föremål för vissa förfogandeinskränkningar, bl.a. kopplade till AAs anställning i Advisory. Han avser att köpa aktierna genom ett av honom helägt fåmansbolag. Enligt förutsättningarna för ansökan kommer aktierna i fåmansbolaget att vara kvalificerade andelar eftersom han kommer att vara verksam i betydande

omfattning i GP. Genom innehavet av aktierna i Holding kommer han att ha rätt till en andel av den särskilda vinstandel som ILP kan komma att erhålla.

9. AA ansökte om förhandsbesked för att få klarhet i om den särskilda vinstandelen som betalas ut från fonden till ILP eller utdelning från ILP till Holding kommer att beskattas hos honom som inkomst av tjänst (fråga 1). Han frågade även om utdelning från Holding till fåmansbolaget kommer att tjänstebeskattas hos honom (fråga 2).
10. Skatterättsnämnden besvarade bägge frågorna med att inkomsterna inte kommer att beskattas i inkomstslaget tjänst. Enligt nämnden finns det inget som talar för att AA har någon möjlighet att disponera över inkomsterna i fråga 1 innan fåmansbolaget mottar medel i form av utdelning från Holding eller kapitalvinst på aktierna i Holding. Avseende fråga 2 uttalade nämnden att det måste beaktas att inkomsten aktiebolagsrättsligt är utdelning. Att ersättningen i form av carried interest destinerats till ILP och inte till förvaltaren ansågs sakna betydelse eftersom det är fråga om medel som omfördelats inom en helägd koncern. Det ansågs också saknas en direkt och avgörande koppling mellan AAs arbetsinsatser och utdelningen från Holding. De förfogandeinskränkningar som följer av aktieägaravtalet föranledde enligt nämnden ingen annan bedömning.

YRKANDEN M.M.

11. *Skatteverket* yrkar att förhandsbeskedet ska fastställas.
12. AA anser också att förhandsbeskedet ska fastställas.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

13. Av 10 kap. 1 § och 11 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229) framgår att löner och andra inkomster som erhålls på grund av anställning ska tas upp som intäkt i inkomstslaget tjänst.
14. Av 41 kap. 1 § och 42 kap. 1 § inkomstskattelagen framgår att utdelningar på grund av innehav av tillgångar ska tas upp som intäkt i inkomstslaget kapital.
15. Utdelningar på kvalificerade andelar i fåmansföretag beskattas hos fysiska personer enligt bestämmelserna i 57 kap. inkomstskattelagen. Enligt 2 § tas sådana utdelningar i viss omfattning upp i inkomstslaget tjänst.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

16. Frågan i målet är om resultatfördelningen i fonden ska frångås vid beskattningen. Mer specifikt är frågan om den särskilda vinstandel som ILP kan komma att erhålla i stället ska hänföras till de externa investerarna eller till GP och i så fall vilka skatteeffekter det kan få för AA. AA anser att den avtalade resultatfördelningen inte ska frångås, medan Skatteverket menar att den särskilda vinstandelen vid beskattningen ska anses tillfalla GP. Eftersom ILP och GP ingår i samma koncern är Skatteverkets uppfattning emellertid att det inte leder till några beskattningskonsekvenser för AA.
17. Fonden kan sägas motsvara ett svenskt kommanditbolag. Utgångspunkten är att resultatfördelningen i ett kommanditbolag grundas på bolagsavtalet eller på vad som annars avtalats mellan bolagsmännen. Den beslutade fördelningen kan dock frångås vid beskattningen om den innebär en obehörig inkomstöverföring eller framstår som orimlig och väsentligen är betingad av skatteskal (se t.ex. RÅ 2002 ref. 115 I och II).
18. Bolagsmän i fonden är GP, ILP och de externa investerarna. GP och ILP är närstående till varandra, medan de externa investerarna är oberoende i förhållande till GP och ILP. Mellan oberoende parter saknas i regel grund för att man vid beskattningen ska frångå den avtalade resultatfördelningen. Fördelningen mellan å ena sidan GP och ILP och å andra sidan de externa investerarna ska således accepteras.
19. Härefter återstår frågan om resultatfördelningen innebär en obehörig inkomstöverföring från GP till ILP eller om det faktum att GP inte har rätt till den särskilda vinstandelen innebär att fördelningen anses betingad av skatteskal.
20. ILP har åtagit sig att investera 2 procent av fondens kapital. AA har uppgett att det finns affärsmässiga skäl till att det är ILP och inte GP som gör detta åtagande. Ett sådant skäl är att ILP, till skillnad från GP, bara är ansvarigt för fondens förpliktelser upp till investerat kapital. AA har vidare uppgett att det i riskkapitalbranschen är allmänt vedertaget att den som åtagit sig att investera också har rätt till den särskilda vinstandelen. Att ILP och GP som grundare av fonden valt att inte låta GP åta sig att investera i den, och därmed erhålla den särskilda vinstandelen, kan mot denna bakgrund inte anses innebära att en obehörig inkomstöverföring skett från GP till ILP eller att resultatfördelningen kan anses betingad av skatteskal.
21. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar sammanfattningsvis att det är ILP som har rätt till den särskilda vinstandelen och att den utgör avkastning på den investering som ILP gjort i fonden. De inkomster som avses med ansökan om

förhandsbesked leder därmed inte till några beskattningskonsekvenser för AA.
De förfogandeinskränkningar som följer av aktieägaravtalet mellan Holdings
ägare föranleder ingen annan bedömning.

22. Skatterättsnämndens förhandsbesked ska fastställas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten (skiljaktig), Margit
Knutsson, Inga-Lill Askersjö (skiljaktig), Martin Nilsson och Mikael
Westberg.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Gustav Granholm.

SKILJAKTIGA

Justitieråden Henrik Jermsten och Inga-Lill Askersjö är skiljaktiga beträffande motiveringen och anser att domen fr.o.m. punkt 1 ska ha följande lydelse.

Bakgrund

1. Detta mål rör hur inkomster som härrör från en särskild vinstandel i en fond, carried interest, i ett visst fall ska behandlas vid beskattningen. Carried interest är ersättning till fondens grundare enligt en modell inom riskkapitalbranschen om vinstdelning mellan externa investerare i fonden och fondens grundare. Om avkastningen i fonden överstiger en viss nivå erhåller grundarna en högre andel av vinsten än vad som motsvarar deras investerade kapital.
2. Den nu aktuella riskkapitalfonden är bildad enligt lagstiftningen i Luxemburg och motsvarar närmast ett svenskt kommanditbolag, men är inte en juridisk person i Luxemburg. Fonden bildades genom att Nordic Capital Europe GP S.à r.l. (GP) och NC Europe ILP S.à r.l. (ILP) ingick ett s.k. Limited Partnership. Båda bolagen, som är luxemburgska motsvarigheter till svenska aktiebolag, ägs till 100 procent av NC Europe Holding S.à r.l. (Holding) som också motsvarar ett svenskt aktiebolag. Fonden kommer att vara en s.k. alternativ investeringsfond enligt direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIFM-direktivet).
3. GP är general partner, dvs. obegränsat ansvarig för fondens förpliktelser och förvaltare av fonden (AIF-förvaltare). För sin förvaltning av fonden erhåller GP ett fast arvode från fonden som ska täcka kostnaderna för den löpande förvaltningen. ILP är limited partner i fonden, dvs. begränsat ansvarig, och har enligt fondavtalet åtagit sig att investera minst 2 procent av kapitalet. ILP har rätt till två typer av avkastning; avkastning på investerat kapital på liknande villkor som de externa investerarna i fonden och avkastning i form av carried interest.
4. AA är anställd i ett bolag, Nordic Capital Investment Advisory AB (Advisory), som lämnar investeringsråd till GP. Han har erbjudits att köpa B-aktier i Holding. Han avser att köpa aktierna genom ett av honom helägt fåmansbolag, Marat Vardanyan Invest AB (Marat AB).
5. Enligt förutsättningarna för ansökan kommer aktierna i Marat AB att vara kvalificerade andelar på grund av att AA kommer att vara verksam i betydande omfattning i GP, att han genom köpet av aktierna indirekt kommer att vara delägare i GP och att GP inte har några utomstående ägare. Genom innehavet av aktierna i Holding kommer han att ha rätt till en andel av den särskilda vinstandel som ILP kan komma att erhålla.

6. AA ansökte om förhandsbesked för att få klarhet i om den carried interest som betalas ut från fonden till ILP eller utdelning från ILP till Holding kommer att beskattas hos honom enligt 11 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) (fråga 1). Han frågade även om utdelning från Holding till Marat AB kommer att beskattas hos honom enligt 11 kap. inkomstskattelagen (fråga 2).
7. Skatterättsnämnden fann att inkomsterna inte kommer att beskattas i inkomstskattelagen tjänst.
8. Avseende fråga 1 konstaterade Skatterättsnämnden att frågan i den delen gäller beskattning av inkomster som härrör från den typ av vinstandel som gäller för riskkapitalfonder och om de kan beskattas som inkomst av tjänst hos sökanden. De ersättningar som frågeställningen avser är dels medel som betalas från fonden till ILP, dels utdelning från ILP till Holding.
9. Skatterättsnämnden delade sökandens uppfattning att oavsett hur dessa inkomster skatterättsligt ska klassificeras finns det inget i ärendet som talar för att han har någon möjlighet att disponera över inkomsterna före det att Marat AB mottar medel såsom utdelning eller som kapitalvinst på aktierna i Holding (jfr RÅ 2008 ref. 66). Eftersom beskattningstidpunkten inte infallit utesluter detta i sig att inkomsterna beskattas som inkomst av tjänst.
10. Avseende fråga 2 motiverade nämnden svaret enligt följande.
11. Utifrån den definition som gäller beträffande carried interest enligt AIFM-direktivet är denna typ av inkomst en ersättning för arbetsprestationer som tillkommer AIF-förvaltaren för förvaltning av en fond. Det går emellertid inte att endast utifrån denna definition avgöra om utdelning på sökandens indirekt ägda B-aktier i Holding till Marat AB, ska beskattas som inkomst av tjänst eller på annat sätt.
12. I detta fall gäller dessutom, till följd av de avtal som ligger till grund för fondstrukturen, att ersättningen i form av carried interest kan sägas komma från annan än förvaltaren av fonden. Att ersättningen på detta sätt destinerats till ILP har inte någon betydelse för svaret på den ställda frågan eftersom det är medel som omfördelas inom en helägd koncern. Detta påverkar inte sökandens beskattningssituation.
13. Vid bedömningen måste beaktas att inkomsten i fråga är medel som enligt beslut på bolagsstämman ska betalas ut till aktieägarna så som utdelning. Vidare gäller enligt förutsättningarna att samtliga B-aktieägare kommer att ha samma rätt till utdelning, dvs. ingen innehavare av B-aktier kommer att erhålla en högre utdelning per aktie än någon annan. Omständigheterna utgör då inte en sådan aktiebolagsrättsligt säregen situation som motiverar ett avsteg från den angivna huvudprincipen om hur ersättningen ska klassificeras. Enligt

förutsättningarna gäller visserligen att antalet B-aktier som de anställda erbjuds att förvärva till viss del baseras på roll och senioritet inom Nordic Capital. Dessa omständigheter kan inte jämföras med förhållandena i HFD 2019 ref. 52 där det i praktiken kunde bli en betydande grad av differentiering av utdelning på aktier av samma slag. Det finns för sökandens del inte en som i rättsfallet motsvarande direkt och avgörande koppling mellan de arbetsinsatser som han ska utföra som verksam inom fondstrukturen och den utdelning han genom sitt bolag kan komma att uppbära.

14. Mot bakgrund av ovanstående ansåg Skatterättsnämnden att det saknades anledning att bedöma den ställda frågan på annat sätt än vad parterna gjorde, dvs. att utdelning på sökandens B-aktier från Holding till Marat AB inte ska beskattas hos honom enligt bestämmelserna i 11 kap. inkomstskattelagen. De förfogandeinskränkningar för sökanden som följer av aktieägaravtalet mellan Holdings ägare föranledde inte heller någon annan bedömning (jfr t.ex. RÅ 2009 not. 206 och RÅ 2010 not. 129).

Yrkanden m.m.

15. *Skatteverket* yrkar att förhandsbeskedet ska fastställas.
16. *AA* anser också att förhandsbeskedet ska fastställas.

Skälen för avgörandet

Rättslig reglering m.m.

17. Enligt 11 kap. 1 § inkomstskattelagen ska löner, arvoden och andra inkomster som erhålls på grund av tjänst tas upp som intäkt.
18. Till inkomstslaget tjänst räknas enligt 10 kap. 1 § inkomster och utgifter på grund av tjänst till den del de inte ska räknas till inkomstslaget näringsverksamhet eller kapital. Inkomster ska enligt 8 § tas upp som intäkt det beskattningsår de kan disponeras eller på något annat sätt kommer den skattskyldige till del.
19. Av 41 kap. 1 § och 42 kap. 1 § framgår att utdelningar på grund av innehav av tillgångar ska tas upp som intäkt i inkomstslaget kapital.
20. I artikel 4 d i AIFM-direktivet definieras carried interest som en andel av AIF-fondens vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltning av AIF-fonden, exklusive eventuell andel av AIF-fondens vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som avkastning på investering som AIF-förvaltaren har gjort i fonden.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

21. Högsta förvaltningsdomstolen gör samma bedömning som Skatterättsnämnden. Förhandsbeskedet ska alltså fastställas.